

ZIUA MONDIALĂ A HOLOCAUSTULUI

Asumarea responsabilității pentru trecut și valoarea profilactică a rememorării

Ziua Mondială a Holocaustului are o semnificație unică, întregitoare în raport cu comemorările victimelor din fiecare țară peste care a trecut acest cataclism. Ea a fost aleasă de Knesset să coincidă cu ziua de 27 Nisan, zi în care a început revolta Ghetoului din Varșovia. Este ziua în care ne comemorăm eroii, cei ce au ales să moară cu demnitate, să fie demni de strămoșii lor, luptătorii de la Masada.

În memoria celor pieriți ca martiri, a celor pieriți ca eroi și-au înclinat frunțile, reușiți la Templul Coral, lideri ai F.C.E.R. și C.E.B., reprezentanți ai Președinției, ai Guvernului, ai cultelor, parlamentari, diplomați, personalități ale vieții culturale, numeroși evrei bucureșteni. În rândul lor am remarcat prezența ministrului Culturii și Cultelor, *Mona Muscă*, a Î.P.S. *Vicențiu Ploieșteanu*, vicar patriarhal, a părintelui prof. dr. *Alexandru Stan*, secretar general al Asociației pentru Pacea Religioasă, a *Irinei Cajal*, consilier în M.A.E. ș.a. Au fost împreună cu noi *E.S. Rodica Radian Gordon*, ambasadorul Statului Israel în România, *Tova Bin Nun*, director general al Filialei „Sohnut” în România. Ne-a fost alături dr. *Zvi Feine*, directorul Programului JOINT pentru România ș.a.

Șase lumânări - spre neuitarea celor șase milioane de surori și frați ai noștri pieriți în Holocaust - au fost aprinse de președintele A.E.R.V.H., conf. dr. *Otto Adler*, *E.S. Rodica Radian Gordon*, ambasadorul Israelului în România, av. *Iulian Sorin*, președintele interimar al F.C.E.R., Î.P.S. *Vicențiu Ploieșteanu*, vicar patriarhal, acad. *Constantin Bălăceanu Stolnici*, general *Mihail E. Ionescu*. S-au rugat pentru odihna sufletelor lor Rabinul *Abraham Ehrenfeld*, prim cantorul *Iosif Adler*, *Maximilian Kertesz*, dirijorul Corului Templului Coral.

Rememorare, avertisment față de negaționiștii Holocaustului, asumare a responsabilității României față de Holocaustul care nu a ocolit-o, valoarea educațională a comemorării pentru tinerile generații, importanța cunoașterii istoriei Holocaustului au fost principalele coordonate ale mesajului transmis de președintele României, *Traian Băsescu*, citit de consilierul prezidențial *Bogdan Tătaru Cazaban*; ale alocuțiunilor rostite de prof. dr. *Otto Adler*, *E.S. Rodica Radian Gordon*, general *Mihail E. Ionescu*, directorul Institutului de Studii Politice de Apărare și Istorie, acad. *Constantin Bălăceanu Stolnici*, ing. *Osy Lazăr*, președintele C.E.B. (Publicăm alăturat extrase). Muzica sinagogală (Corul Templului Coral) și laică (corurile reunite ale C.E.B., acompaniate de o formație instrumentală), tălmăcirea românească a poemului *Es brent* (interpretat de *Mihai Ciucă*), *Kadiș*, de *Maurice Ravel* (solistă - *Carla Loewensohn*, la pian - *Andrei Mădescu*) au dat expresie artistică ceremoniei. Un impresionant *Kadiș* colectiv a străbătut, cu străvechi fior de sacralitate, inimile celor prezenți. (I.D.)

Rememorare, avertisment față de negaționiștii Holocaustului, asumare a responsabilității României față de Holocaustul care nu a ocolit-o, valoarea educațională a comemorării pentru tinerile generații, importanța cunoașterii istoriei Holocaustului au fost principalele coordonate ale mesajului transmis de președintele României, *Traian Băsescu*, citit de consilierul prezidențial *Bogdan Tătaru Cazaban*; ale alocuțiunilor rostite de prof. dr. *Otto Adler*, *E.S. Rodica Radian Gordon*, general *Mihail E. Ionescu*, directorul Institutului de Studii Politice de Apărare și Istorie, acad. *Constantin Bălăceanu Stolnici*, ing. *Osy Lazăr*, președintele C.E.B. (Publicăm alăturat extrase). Muzica sinagogală (Corul Templului Coral) și laică (corurile reunite ale C.E.B., acompaniate de o formație instrumentală), tălmăcirea românească a poemului *Es brent* (interpretat de *Mihai Ciucă*), *Kadiș*, de *Maurice Ravel* (solistă - *Carla Loewensohn*, la pian - *Andrei Mădescu*) au dat expresie artistică ceremoniei. Un impresionant *Kadiș* colectiv a străbătut, cu străvechi fior de sacralitate, inimile celor prezenți. (I.D.)

Acad. CONSTANTIN
BĂLĂCEANU STOLNICI

Nevoia de neuitare

dar, din nefericire, se uită. Rostul acestor comemorări este să readucă și să mențină vie această tragedie în conștiința colectivă a popoarelor. Sunt destul de îngrijorat, gândindu-mă cât de puțin se cunoaște despre masacrele comise împotriva evreilor în Imperiul Roman, în Cruciade, în timpul Inchiziției, în Rusia țaristă, în Ucraina lui Hmelnițki. Și, totuși, tragedia s-a repetat la scară uriașă în Germania unui secol de mare progres al civilizației! A avut loc discriminarea negativă a unui popor fără vină. Un popor care ne-a adus monoteismul, Tablele Legii, Revelația sinaitică. Minciuni din arsenalul propagandei antisemite circulă și azi. Să ne gândim numai la „Protocoloalele înțelepților Sionului”!

Mă bucur că sunt prezenți la comemorare și reprezentanți ai autorităților de stat. Pentru că aceasta înseamnă să-ți asumi răspunderea față de trecut [...]. Există, de asemenea, o solidaritate a oamenilor de bună credință simbolizată de cei care au aprins cele șase lumânări. Trei evrei și trei neevrei, între care și un arhiereu al Bisericii Ortodoxe. Este un semn de încredere și speranță în ziua de mâine.

E.S. RODICA
RADIAN GORDON,
ambasadorul Statului
Israel în România

Recunoașterea și reasumarea responsabilității pentru Holocaust – imperativ al contemporaneității

Muzeul „Yad Vashem” de la Ierusalim, din martie 2005. În ultimul deceniu suntem martorii procesului de recunoaștere și reasumare a responsabilității din partea țărilor europene pentru atrocitățile săvârșite de guvernele și de o parte a populației lor împotriva evreilor, în timpul Holocaustului. Acest proces nu a exceptat nici România, care, în ultimul an și jumătate a făcut câțiva pași foarte semnificativi pentru a-și asuma responsabilitatea pentru persecuția și exterminarea populației evreiești în timpul regimului Antonescu; pentru a educa în special tânăra generație, dar nu numai, și a sublinia faptele și lecțiile Holocaustului [...].

OTTO ADLER,
președintele Asociației
Evreilor din România
Victime ale Holocaustului

„Spuneți adevărul!”

[...] Ce a fost Holocaustul, se poate defini într-o singură propoziție: acțiunea planificată, organizată, pusă în practică și controlată de exterminare a tuturor evreilor, cel puțin din Europa [...]. Aplicarea a necesitat un număr mare de executații. Crearea unei opinii publice favorabile acțiunii era o problemă și mai grea pentru că trebuia asigurată tăcerea celor care erau indiferenți sau chiar nu erau de acord cu această uriașă crimă. Pentru aceste categorii s-a inventat propaganda URIL. Arma acestei propagande este minciuna. Minciunile celor care aplică procedeul și scoaterea din lada de gunoi a istoriei a minciunilor corespunzătoare scopului. Și metoda s-a dovedit eficientă [...]. Eu am tăcut aproape 50 de ani, până când am văzut semnele clare ale încercărilor de a reinvia propaganda urii [...]. Aceleași vechi minciuni. Noutatea este negarea Holocaustului. Oare cum se poate lupta împotriva urii dezlănțuite de această propagandă? Este foarte simplu: prin arma ADEVĂRULUI [...]. Ar trebui ca în toate limbile lumii să fie chemați oamenii cu două cuvinte: SPUNEȚI ADEVĂRULI [...]

General maior (r) MIHAIL E. IONESCU,
directorul Institutului pentru Studii Politice
de Apărare și Istorie Militară

Un semn de consolidare a democrației

Holocaust a fost recent evidențiat printr-un act de curaj civic, el însuși o reflecție a determinării naturale de a limpezi trecutul și a cunoaște adevărul, pentru a asigura viitorul potrivit aspirațiilor. Astfel, spre sfârșitul anului 2003, autoritățile statului român au decis constituirea unei Comisii Internaționale pentru Studiul Holocaustului în România [...]. Rezultatele cercetării membrilor acestei Comisii au fost prezentate președintelui României la 11 noiembrie 2004, sub forma unui Raport bilingv (română și engleză) și a unui volum de documente care susțin afirmațiile conținute în Raport [...]. Educația și informarea opiniei publice, îndeosebi a tinerei generații, care trebuie să cunoască adevărul, au o importanță crucială. Fără îndoială, aceasta este garanția cea mai bună pentru a evita în viitor repetarea unor asemenea tragedii. În acest efort de educare și informare, România nu este singură. Din decembrie 2004, țara noastră a fost admisă ca membru deplin al Grupului de Acțiune pentru Cooperare Internațională în Domeniul Educației, Comemorării și Cercetării pe Tema Holocaustului - I.T.F. [...]. În seria acestor eforturi de educare, informare și comemorare se înscriu și câteva dintre recomandările Raportului Comisiei Internaționale pentru Studiul Holocaustului în România [...]. Închei cuvântul meu cu încredințarea că astfel de ocazii ale comemorării martirilor și eroilor Holocaustului, precum cea de astăzi, au un veritabil caracter preventiv [...]. Sunt, prin urmare, un semn de consolidare a democrației, de absorbție a valorilor ei și de înaintare într-un viitor al libertății.

[...] Mult timp ocultată, din variate motive, de ordin ideologic întâi de toate, răspunderea conducătorilor statului român de atunci în Holocaust a fost recent evidențiat printr-un act de curaj civic, el însuși o reflecție a determinării naturale de a limpezi trecutul și a cunoaște adevărul, pentru a asigura viitorul potrivit aspirațiilor. Astfel, spre sfârșitul anului 2003, autoritățile statului român au decis constituirea unei Comisii Internaționale pentru Studiul Holocaustului în România [...]. Rezultatele cercetării membrilor acestei Comisii au fost prezentate președintelui României la 11 noiembrie 2004, sub forma unui Raport bilingv (română și engleză) și a unui volum de documente care susțin afirmațiile conținute în Raport [...]. Educația și informarea opiniei publice, îndeosebi a tinerei generații, care trebuie să cunoască adevărul, au o importanță crucială. Fără îndoială, aceasta este garanția cea mai bună pentru a evita în viitor repetarea unor asemenea tragedii. În acest efort de educare și informare, România nu este singură. Din decembrie 2004, țara noastră a fost admisă ca membru deplin al Grupului de Acțiune pentru Cooperare Internațională în Domeniul Educației, Comemorării și Cercetării pe Tema Holocaustului - I.T.F. [...]. În seria acestor eforturi de educare, informare și comemorare se înscriu și câteva dintre recomandările Raportului Comisiei Internaționale pentru Studiul Holocaustului în România [...]. Închei cuvântul meu cu încredințarea că astfel de ocazii ale comemorării martirilor și eroilor Holocaustului, precum cea de astăzi, au un veritabil caracter preventiv [...]. Sunt, prin urmare, un semn de consolidare a democrației, de absorbție a valorilor ei și de înaintare într-un viitor al libertății.

OSY LAZĂR,
președintele C.E.B.

Datoria noastră de căpătâi este să luptăm împotriva răului

oameni este facilitată de cunoaștere. De aceea, mă raliez celor care au afirmat că valoarea educativă a unor asemenea comemorări este primordială. Noi iubim viața și datoria noastră de căpătâi este să luptăm împotriva răului, a celor care disprețuiesc viața și-și fac un țel din distrugere. Nutresc convingerea că această baricadă comună împotriva terorii, care se manifestă și cu acest prilej, este cheazăia unui viitor mai bun.

20.000 de persoane, supraviețuitori ai lagărelor de la Auschwitz-Birkenau, dar și mulți tineri, au participat, în ziua de 5 mai a.c., la „Marșul celor vii”, străbătând, pe o vreme ploioasă și rece, distanța dintre lagărele de la Auschwitz și Birkenau. La ceremonia de comemorare au asistat supraviețuitori ai Holocaustului și personalități oficiale, printre care premierul polonez *Marek Belka*, cel ungar,

„Marșul celor vii”, la Auschwitz

Ferenc Gyurcsány, *Elie Wiesel*, laureat al Premiului Nobel pentru Pace, și premierul israelian *Ariel Sharon*, care a adus cu el 30 de supraviețuitori și pe nepoții lor.

În discursul rostit cu acest prilej, premierul Sharon a vorbit despre necesitatea ca generațiile viitoare să nu uite niciodată lecțiile Holocaustului. El a reamintit, în același timp, că lumea nu a reacționat, a rămas tăcută în fața persecuției și exterminării evreilor. Dar astăzi, existența statului evreu garantează faptul că asemenea lucruri să nu se mai repete - a declarat *Ariel Sharon*.

Ceremonii la „Yad Vashem”

În Israel, ceremoniile prilejuite de Ziua Holocaustului s-au desfășurat la noul Memorial „Yad Vashem” din Ierusalim, în prezența președintelui *Moshe Katsav* și a premierului *Ariel Sharon*. Șase făclii - în memoria celor șase milioane de victime ale Holocaustului - au fost aprinse anul acesta de către evrei proveniți din Ucraina, România, Lituania, Polonia, Franța și Olanda. Persoana din România careia i s-a încredințat această onoare este o supraviețuitoare a deportărilor din Transnistria. Cu prilejul Zilei Holocaustului, toate sirenele din Israel au răsunat timp de două minute în amintirea eroilor, toate activitățile au fost întrerupte și populația a păstrat un moment de reculegere.

Simpozion „In Memoriam”

În cadrul Anului European al Cetățeniei prin Educație, Ministerul Educației și Cercetării, în colaborare cu Inspectoratul Municipiului București și Asociația Evreilor din România Victime ale Holocaustului, au organizat, la Palatul Național al Copiilor, la 22 aprilie a.c., Simpozionul „Memoria Holocaustului”. *Silvia Popescu*, inspector școlar, *Mariana Nitelea*, director al Biroului de Informare al Consiliului European la București, profesorii *Amalia Crețu* (Liceul „Octav Onicescu”), *Gabriela Damian* (Liceul „Dacia”), *Gabriela Vasilescu* (Colegiul Național „Gheorghe Șincai”), *Cristina Vasiliu* (Palatul Național al Copiilor), *Adrian Horvath* (Școala nr. 190), *Maria Jugănarui* (Școala nr. 96), *Lenuța Geicu* (Școala nr. 100) ș.a. au susținut interesante comunicări.

Impresionante - lecția deschisă „In memoriam”, prezentată de elevii clasei a VII-a B, de la Școala nr. 133, pregătiți de prof. *Marian Barbu*, și vernisajul expoziției de artă fotografică și documentară dedicată comemorării Zilei Mondiale a Holocaustului. Cuvântul de deschidere a aparținut directoarei Palatului Național al Copiilor, *Camelia Muntean*. Din partea A.E.R.V.H., au participat *Liviu Beris* și *Oliver Lustig*. A fost prezentă *Sandra Simovich-Atar*, vice-ambasadorul Statului Israel în România.

Predarea istoriei Holocaustului în învățământul românesc

La 11 aprilie a.c., deputatul F.C.E.R., *Aurel Vainer*, însoțit de reprezentantul A.E.R.V.H., *Oliver Lustig*, s-au întâlnit cu secretarii de stat în Ministerul Educației și Cercetării, *Jozsef Koto* și *Dumitru Miron*. Tema discuției a fost predarea istoriei Holocaustului în învățământul liceal românesc și, ca program opțional, în învățământul superior. De asemenea, a fost avansată propunerea organizării de seminarii, simpozioane, școli de vară ș.a. pe această temă. S-a convenit ca, între M.E.C. și A.E.R.V.H., să fie semnat un protocol de colaborare, conturându-se, totodată, posibilitatea utilizării unor resurse extrabugetare din țară și din străinătate, pentru o cât mai bună și modernă informare a profesorilor și elevilor asupra istoriei Holocaustului.

La 11 aprilie a.c., deputatul F.C.E.R., *Aurel Vainer*, însoțit de reprezentantul A.E.R.V.H., *Oliver Lustig*, s-au întâlnit cu secretarii de stat